



**Título:** Meridiano de Sangre  
**Autor:** Cormac McCarthy  
**Traductor:** Luis Murillo  
**Editorial:** Debate, Madrid, 2001  
**Núm. pp.:** 405  
**Tamaño:** 22 x 15

Harold Bloom é un home polémico e provocador de máis, co que un pode estar de acordo, mesmo admirálos seus puntos de vista sobre as obras literarias, ou discrepar aberta e furi-bundamente. Neste caso, cando lle dá a *Meridiano de Sangre* (*Blood Meridian*, 1985) o status de *opera magna* no seu libro *Cómo leer y por qué* (Anagrama, 2000) teño que darlle a razón, así mesmo cando lle outorga o mérito de ser continuador da estirpe de Melville (non tanto cando atopa similitudes con Faulkner, quen, penso, en pouco ou nada se parece a McCarthy). Por isto, é unha ledicia que á fin alguén se decidise a traducir esta novela, sobre todo trala publicación das súas “novelas da fronteira” e a versión cinematográfica de *All the beautiful horses*, fundamental para que McCarthy chegase ó gran público no noso país.

Daquela, como di Bloom, hai moito en común entre o Melville de *Moby Dick* e o McCarthy de *Meridiano de Sangre*, tanto no tratamento do espacio (fundamental na obra), un deserto amplo e cruel coma o mar; como na galería de personaxes que elixe McCarthy que ben poderían formar

parte da tripulación do *Pequod*; como no ton da novela, co simbolismo do Ben e o Mal e o trasfondo relixioso dunha traxedia; e, finalmente, como a fonte da historia en si, xa que ámbalas dúas novelas están inspiradas en feitos reais.

Comeza o relato coa presentación do “rapaz” (*the kid*), quen semella se-lo Ishmael da obra de McCarthy. Despois de se salvar da morte milagrosamente, xúntase co grupo Glanton, que foi unha cuadrilla brutal de asasinados polo Goberno mexicano para acabar cos indios que deambulaban pola zona da fronteira. Este é un feito histórico, sucedido na metade do século dezanove, e a certeza da veracidade destes feitos constitúese nun dos puntos máis abraiantes da novela.

O grupo é unha amálgama de homes animalizados, mutilados corporal e psiquicamente, que viven e beben da violencia máis atroz. Entre eles sobresa de xeito descomunal a figura do xuíz Holden, o personaxe máis memorable (e non no sentido positivo, senón no máis literal) da novela e un dos máis vívidos da galería de perso-

naxes da narrativa norteamericana do século vinte.

Holden é implacable, invencible, cruel ata o punto do sadismo, amoral, culto e incrivelmente intelixente; son adxectivos diversos e complementarios para conforma-la imaxe do Diaño reen-carnado, do Mal con maiúsculas percorrendo o Norte de México e o Sur dos Estados Unidos. Holden, branco como a neve, dunha estatura desmesurada e unha intelixencia prodixiosa, é a versión interpretativa máis negativa da balea branca, aínda que, á fin da obra, só e triunfante, único sobrevivente do grupo, bailando e conxurando coa danza as forzas do cosmos, parécelle ter roubada a máscara de Ismael ó rapaz.

A relación entre o rapaz e o xuíz é fundamental no desenvolvemento da trama. O rapaz é distinto do resto, sen que isto implique que sexa un santo; sen embargo, aínda ten algo de humanidade no seu corazón e rexeita a orxía de sangue á que se lanza o grupo cando remata a súa misión. O xuíz tamén sabe que o rapaz é diferente, e non ignora que un día se van encontrar en algures para saldar contas. A fin da novela é unha trágica parodia das heroicas loitas finais ás que estamos tan afeitos. E, como é de agardar, o vencedor é Holden.

O ton da narración é profético e apocalíptico, como suxire a profecía dun vello antes da aventura; a descrición dos feitos e o tratamento dos personaxes é obxectivo, sen comentario

moral ou ético ningún sobre a violencia cega que os move, sobre a iniquidade e mailo salvaxismo, non soamente do grupo Glanton senón tamén dos indios e os mexicanos, porque ninguén é inocente nesta terra maldita; e o contrapunto xenial á obxectividade é o tratamento do espacio, plenamente subxectivo mal que de aparencia obxectiva: os homes que transitan por esa terra desolada, devastada, chea de restos humanos, carretas queimadas, animais devorados polos voitres, vense imbuídos do espírito implacable dela. Un pode senti-lo vento seco de Sonora, o ceo da noite vermello como o sangue derramado, a calor demoledora sobre os farrapos dos homes; un pode imaxinalas siluetas afastadas e aterradoras de homes a cabalo, os corpos mutilados xunta os restos das casas e as caravanas queimadas; un pode ve-lo medo nos ollos dos que van morrer sen causa. Aquí, o deserto funciona no plano da coordenada espacial e mais no da moral, é unha metáfora da natureza humana, e *Meridiano de sangre* é a versión que desta ofrece Cormack McCarthy, que sabe cómo tratar un material atroz, impensablemente brutal, sen caer no efectismo vulgar e grauíto. Ninguén que lea a novela vai esquecer-los ataques dos indios, as secuelas das matanzas, os cadáveres espallados adornando a paisaxe, as torturas inhumanas, o nulo valor da vida, en suma.

Pero non é estraño que o universo teña esa forma para este novelista norteamericano. McCarthy é un escritor

afastado dos grandes foros literarios e mesmo da sociedade en xeral, unha característica compartida por outros dous dos grandes: Salinger e Pynchon. Quizais sexa por isto que a novela desenvolva a súa propia interpretación da natureza humana, na que el non confía e á que semella desprezar. Aínda

así, non teman le-la novela *Meridiano de sangre*, unha obra aterradora, adictiva, abraiante, imprescindible.

*Miguel Ángel Otero Furelos*  
Instituto Os Rosais II  
Vigo

